Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 20 maj 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Område med frihet, säkerhet och rättvisa – Gränskontroller, asyl och invandring – Asylpolitik – Direktiv 2013/32/EU – Gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd – Ansökan om internationellt skydd – Avvisningsgrunder – Artikel 2 q – Begreppet ’efterföljande ansökan’ – Artikel 33.2 d – En medlemsstats avslag på en ansökan om internationellt skydd, på grund av avslag på sökandens föregående ansökan i ett tredjeland som med Europeiska unionen har ingått ett avtal om kriterier och mekanismer för att fastställa vilken stat som ska ansvara för handläggningen av en asylansökan som görs i en stat som är part i detta avtal – Slutligt beslut som fattats av Konungariket Norge”

I mål C-8/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (Förvaltningsdomstolen i Schleswig-Holstein, Tyskland) genom beslut av den 30 december 2019, som inkom till domstolen den 9 januari 2020, i målet

L.R.

mot

Bundesrepublik Deutschland,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Vilaras (referent) samt domarna N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin och K. Jürimäe,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitiesekreterare: administratören M. Krausenböck,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 3 december 2020,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Bundesrepublik Deutschland, genom A. Schumacher, i egenskap av ombud,

– Tysklands regering, genom J. Möller och R. Kanitz, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

– Europeiska kommissionen, inledningsvis genom G. Wils, A. Azéma och M. Condou-Durande, därefter genom G. Wils, A. Azéma och L. Grønfeldt, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 18 mars 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 33.2 d i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (EUT L 180, 2013, s. 60), jämförd med artikel 2 q i samma direktiv.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan L.R. och Bundesrepublik Deutschland (Förbundsrepubliken Tyskland) angående lagenligheten av ett beslut som fattats av Bundesamt für Migration und Flüchtlinge – Außenstelle Boostedt (Federala migrations- och flyktingmyndigheten, avdelningen i Boostedt, Tyskland) (nedan kallad migrationsmyndigheten) om att avvisa den berörda personens ansökan om internationellt skydd.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 2011/95/EU

3 I artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (EUT L 337, 2011, s. 9), anges att syftet med detta direktiv är att införa normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar och person som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet.

4 I artikel 2 i direktivet, vilken har rubriken ”Definitioner”, anges följande:

”I detta direktiv gäller följande definitioner:

a) *internationellt skydd*: flyktingstatus och status som subsidiärt skyddsbehövande enligt definitionerna i leden e och g.

b) *person som beviljats internationellt skydd*: person som har beviljats flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande i enlighet med definitionerna i leden e och g.

c) *Genèvekonventionen*: konventionen om flyktingars rättsliga ställning undertecknad i Genève den 28 juli 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, volym 189, s. 150, nr 2545 (1954)], [i dess lydelse enligt protokollet angående flyktingars rättsliga ställning, som antogs i New York] den 31 januari 1967.

d) *flykting*: en tredjelandsmedborgare som med anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp befinner sig utanför det land där han eller hon är medborgare och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill begagna sig av det landets skydd, eller en statslös person som av samma skäl som nämnts ovan befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare hade sin vanliga vistelseort och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill återvända dit och som inte omfattas av artikel 12.

e) *flyktingstatus*: en medlemsstats erkännande av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som flykting.

f) *person som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande*: en tredjelandsmedborgare eller statslös person som inte uppfyller kraven för att betecknas som flykting, men där det finns grundad anledning att förmoda att den berörda personen, om han eller hon återsänds till sitt ursprungsland, eller, i fråga om en statslös person, till det land där han eller hon tidigare hade sin vanliga vistelseort, skulle utsättas för en verklig risk att lida allvarlig skada enligt artikel 15 och som inte omfattas av artikel 17.1 och 17.2 och som inte kan, eller på grund av en sådan risk inte vill begagna sig av det landets skydd.

g) *status som subsidiärt skyddsbehövande*: en medlemsstats erkännande av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som en person som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande.

h) *ansökan om internationellt skydd*: en ansökan om skydd som ges in till en medlemsstat av en tredjelandsmedborgare eller statslös person och där det finns skäl att anta att personen söker flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande och att denne inte uttryckligen ansöker om en annan typ av skydd som ligger utanför detta direktivs tillämpningsområde och som kan omfattas av en separat ansökan.

…”

Direktiv 2013/32

5 Artikel 2 b, e och q i direktiv 2013/32 har följande lydelse:

”I detta direktiv gäller följande definitioner:

…

b) *ansökan om internationellt skydd* eller *ansökan*: en ansökan om skydd som lämnas in till en medlemsstat av en tredjelandsmedborgare eller statslös person och där det finns skäl att anta att personen söker flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande och att denne inte uttryckligen ansöker om en annan typ av skydd som ligger utanför tillämpningsområdet för direktiv [2011/95] och som kan omfattas av en separat ansökan.

…

e) *slutligt beslut*: ett beslut om huruvida en tredjelandsmedborgare eller statslös person ska beviljas flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande enligt direktiv [2011/95] och som inte längre kan överklagas i enlighet med kapitel V i det här direktivet, oberoende av om ett sådant överklagande innebär att sökandena får stanna i de berörda medlemsstaterna i avvaktan på resultatet.

…

q) *efterföljande ansökan*: en ytterligare ansökan om internationellt skydd som lämnas in efter det att ett slutgiltigt beslut har fattats om en tidigare ansökan, inklusive fall där sökanden uttryckligen har dragit tillbaka sin ansökan och fall där den beslutande myndigheten har avslagit en ansökan efter ett implicit återkallande enligt artikel 28.1.”

6 I artikel 33.2 i det direktivet föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna får anse att en ansökan om internationellt skydd inte kan tas upp till prövning endast om

a) en annan medlemsstat har beviljat internationellt skydd,

b) ett land som inte är en medlemsstat betraktas som första asylland för sökanden enligt artikel 35,

c) ett land som inte är en medlemsstat betraktas som ett säkert tredjeland för sökanden enligt artikel 38,

d) ansökan är en efterföljande ansökan, där inga nya fakta eller uppgifter av relevans för prövningen av sökandens rätt att betraktas som en person som beviljats internationellt skydd enligt direktiv [2011/95] har framkommit eller lagts fram av sökanden, eller

e) en person i beroendeställning lämnar in en ansökan efter det att han eller hon enligt artikel 7.2 har godtagit att det egna ärendet ska utgöra en del av en ansökan som lämnats in på hans eller hennes vägnar och det inte finns några omständigheter kring situationen för personen i beroendeställning som motiverar en separat ansökan.”

Dublin III-förordningen

7 Enligt artikel 48 första stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 2013, s. 31) (nedan kallad Dublin III-förordningen), upphävdes rådets förordning (EG) nr 343/2003 av den 18 februari 2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat (EUT L 50, 2003, s. 1), som i sin tur upphävde, i enlighet med dess artikel 24, konventionen rörande bestämmandet av den ansvariga staten för prövningen av en ansökan om asyl som framställts i en av medlemsstaterna i de Europeiska gemenskaperna, vilken undertecknades i Dublin den 15 juni 1990 (EGT C 254, 1997, s. 1) (nedan kallad Dublinkonventionen).

8 Kapitel II i Dublin III-förordningen har rubriken ”Allmänna principer och garantier”. I det kapitlet återfinns artikel 3, som har rubriken ”Tillgång till förfarandet för prövning av en ansökan om internationellt skydd”. I denna artikel föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska pröva varje ansökan om internationellt skydd som lämnas in av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som är tillämplig på någon av medlemsstaternas territorium, inklusive vid gränsen eller i transitområden. Ansökan ska prövas av en enda medlemsstat, som ska vara den medlemsstat som enligt kriterierna i kapitel III fastställs som ansvarig.”

9 Kapitel V i förordningen innehåller artikel 18, som har rubriken ”Den ansvariga medlemsstatens skyldigheter”. I artikel 18.1 anges följande:

”1. Den ansvariga medlemsstaten ska vara skyldig att

…

c) på de villkor som anges i artiklarna 23, 24, 25 och 29 återta en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som har återkallat en ansökan under prövning och lämnat in en ansökan i en annan medlemsstat eller som befinner sig i en annan medlemsstat utan uppehållstillstånd,

d) på de villkor som anges i artiklarna 23, 24, 25 och 29 återta en tredjelandsmedborgare eller en statslös person vars ansökan har avslagits och som har lämnat in en ansökan i en annan medlemsstat eller som befinner sig i en annan medlemsstat utan uppehållstillstånd.”

10 I artikel 19 i Dublin III-förordningen, med rubriken ”Ansvarets upphörande”, föreskrivs följande i punkt 3:

”De skyldigheter som anges i artikel 18.1 c och d ska upphöra om den ansvariga medlemsstaten, efter att ha blivit anmodad att ta tillbaka en sökande eller annan person som avses i artikel 18.1 c eller d, kan konstatera att den berörda personen har lämnat medlemsstaternas territorium i enlighet med ett beslut om återsändande eller ett avlägsnandebeslut som medlemsstaten fattat efter det att ansökan återkallats eller avslagits.

En ansökan som lämnas in efter det att ett avlägsnandebeslut har verkställts ska betraktas som en ny ansökan, som ger upphov till ett nytt förfarande för fastställande av ansvarig medlemsstat.”

Avtalet mellan unionen, Island och Norge

11 Avtal mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Island och Konungariket Norge om kriterier och mekanismer för att fastställa vilken stat som ska ansvara för handläggningen av en asylansökan som görs i en medlemsstat eller i Island eller Norge (EGT L 93, 2001, s. 40) (nedan kallat avtalet mellan unionen, Island och Norge) godkändes på Europeiska unionens vägnar genom rådets beslut 2001/258/EG av den 15 mars 2001 (EGT L 93, 2001, s. 38).

12 Artikel 1 i det avtalet har följande lydelse:

”1. De bestämmelser i Dublinkonventionen som anges i del 1 av bilagan till detta avtal och de beslut som den kommitté fattar som inrättas genom artikel 18 i Dublinkonventionen och som anges i del 2 av bilagan till detta avtal skall genomföras av [Republiken] Island och [Konungariket] Norge och tillämpas i deras ömsesidiga förbindelser och i deras förbindelser med medlemsstaterna, om inte annat följer av punkt 4.

2. Medlemsstaterna skall, om inte annat följer av punkt 4, tillämpa de regler som anges i punkt 1, i förbindelserna med [Republiken] Island och [Konungariket] Norge.

…

4. I punkterna 1 och 2 skall hänvisningar till ’medlemsstater’ i de bestämmelser som omfattas av bilagan anses omfatta även [Republiken] Island och [Konungariket] Norge.

…”

Tysk rätt

AsylG

13 I 26a § Asylgesetz (asyllagen), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad AsylG), med rubriken ”Säkra tredjeländer”, föreskrivs följande:

”1) En utlänning som rest in från ett tredjeland som avses i 16a § stycke 2 första meningen Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Förbundsrepubliken Tysklands grundlag) (säkert tredjeland), kan inte åberopa 16a § stycke 1 i Förbundsrepubliken Tysklands grundlag. …

2) Säkra tredjeländer är förutom Europeiska unionens medlemsstater de stater som anges i bilaga I. …”

14 29 § AsylG, med rubriken ”Ansökningar som inte kan tas upp till prövning”, har följande lydelse:

”(1) En asylansökan kan inte tas upp till prövning om

…

5. det är fråga om en efterföljande ansökan enligt 71 § eller en förnyad ansökan enligt 71a § och ett ytterligare asylförfarande inte ska genomföras. …”

15 I 71a § AsylG, med rubriken ”Förnyad ansökan”, föreskrivs följande:

”1) Om utlänningen efter att ett asylförfarande har avslutats utan att asyl beviljas i ett säkert tredjeland (26a §), i vilket [unionens] lagstiftning om ansvaret för genomförande av asylförfarande gäller eller med vilket Förbundsrepubliken Tyskland har ingått ett internationellt avtal därom, ansöker om asyl i Förbundsrepubliken Tyskland (förnyad ansökan), så ska ett ytterligare asylförfarande genomföras endast för det fall att Förbundsrepubliken Tyskland är ansvarig för genomförande av asylförfarandet och villkoren i 51 § punkterna 1–3 i [Verwaltungsverfahrensgesetz (förvaltningsprocesslagen) (nedan kallad VwVfG)] är uppfyllda; [migrationsmyndigheten] ansvarar för prövningen. …”

16 Bilaga I till 26a § AsylG innehåller följande uppgifter:

”Norge

Schweiz”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

17 Den 22 december 2014 lämnade L.R., som är iransk medborgare, in en asylansökan till migrationsmyndigheten.

18 Prövningen av denna ansökan visade att L.R. redan hade sökt asyl i Norge.

19 Migrationsmyndigheten framställde en begäran om övertagande av L.R. till Konungariket Norge, som genom skrivelse av den 26 februari 2015 underrättade migrationsmyndigheten om att L.R. den 1 oktober 2008 hade lämnat in en asylansökan till de norska myndigheterna, vilken hade avslagits den 15 juni 2009, och att han den 19 juni 2013 hade överlämnats till de iranska myndigheterna. Konungariket Norge vägrade att överta L.R. med motiveringen att dess ansvar hade upphört i enlighet med artikel 19.3 i Dublin III-förordningen.

20 Migrationsmyndigheten prövade därför L.R:s asylansökan och avvisade den, genom beslut av den 13 mars 2017, med tillämpning av 29 § stycke 1 punkt 5 AsylG. Migrationsmyndigheten fann att det rörde sig om en ”förnyad ansökan”, i den mening som avses i 71a § AsylG, och att villkoren i 51 § stycke 1 i förvaltningsprocesslagen för att inleda ett nytt asylförfarande inte var uppfyllda, eftersom de omständigheter som L.R. hade åberopat till stöd för sin ansökan inte framstod som trovärdiga i sin helhet.

21 L.R. överklagade migrationsmyndighetens beslut till den hänskjutande domstolen och yrkade, i första hand, att han skulle beviljas flyktingstatus, i andra hand att han skulle beviljas ”subsidiärt skydd” och, i tredje hand, att ett utvisningsförbud skulle fastställas enligt tysk rätt. Genom beslut av den 19 juni 2017 biföll den hänskjutande domstolen L.R:s ansökan om interimistiska åtgärder och slog fast att överklagandet hade suspensiv verkan.

22 Den hänskjutande domstolen har angett att den, för att kunna avgöra det mål som är anhängigt vid den, behöver ett klargörande av huruvida en ansökan om internationellt skydd kan kvalificeras som en ”efterföljande ansökan”, i den mening som avses i artikel 2 q i direktiv 2013/32, när det första förfarandet, som utmynnade i att ansökan om internationellt skydd avslogs, inte ägde rum i en annan medlemsstat i unionen, utan i ett tredjeland, närmare bestämt i Norge.

23 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende preciserat att svaret på denna fråga visserligen lämnades öppen i en dom från Bundesverwaltungsgericht (Högsta förvaltningsdomstolen, Tyskland) av den 14 december 2016, men att det ändå skulle kunna vara fråga om en ”efterföljande ansökan”, i den mening som avses i artikel 2 q i direktiv 2013/32, när det första förfarandet, som utmynnade i att den berörda personens första ansökan om internationellt skydd avslogs, ägde rum i en annan medlemsstat.

24 Den hänskjutande domstolen har medgett att det framgår av såväl lydelsen av artikel 33.2 d i direktiv 2013/32, jämförd med artikel 2 b, e och q i direktivet, som av direktivets allmänna systematik, att en ansökan om internationellt skydd endast kan kvalificeras som en ”efterföljande ansökan” om det ”slutliga beslutet” om avslag på en ”tidigare ansökan” har fattats av en medlemsstat. Det framgår nämligen av artikel 2 b och e i direktiv 2013/32 att en sådan ”tidigare ansökan”, liksom det slutliga beslut som fattas avseende denna, ska avse det skydd som ges enligt direktiv 2011/95, vilket endast riktar sig till medlemsstaterna.

25 Den hänskjutande domstolen anser emellertid att direktiv 2013/32 ska tolkas extensivt med hänsyn till att Konungariket Norge är delaktigt i det gemensamma europeiska asylsystemet, såsom framgår av avtalet mellan unionen, Island och Norge. Konungariket Norge är visserligen inte bundet av direktiven 2013/32 och 2011/95, men det norska asylsystemet är, såväl materiellt som processuellt, jämförbart med det som föreskrivs i unionsrätten. Det skulle således strida mot syftet och målsättningarna med det gemensamma europeiska asylsystemet samt mot Konungariket Norges delaktighet i detta system, att tvinga medlemsstaterna att genomföra ett fullständigt första asylförfarande i en sådan situation som den som är aktuell i det nationella målet.

26 Under dessa omständigheter har Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (Förvaltningsdomstolen i Schleswig-Holstein, Tyskland) beslutat att vilandeförklara målet och att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Utgör artikel 33.2 d och artikel 2 q i direktiv [2013/32] hinder för en nationell bestämmelse, enligt vilken en ansökan om internationellt skydd kan avvisas på grund av att den ska anses utgöra en efterföljande ansökan, om det första asylförfarandet där ansökan avslogs inte genomfördes i en EU-medlemsstat utan i Norge?”

Prövning av tolkningsfrågan

27 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 33.2 d i direktiv 2013/32, jämförd med artikel 2 q i samma direktiv, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken det är möjligt att avvisa en ansökan om internationellt skydd, i den mening som avses i artikel 2 b i direktivet, som lämnats in till denna medlemsstat av en tredjelandsmedborgare eller statslös person som fått avslag på en tidigare ansökan om att beviljas flyktingstatus i ett tredjeland som genomför Dublin III-förordningen i enlighet med avtalet mellan unionen, Island och Norge.

28 Det ska inledningsvis påpekas att den hänskjutande domstolen i sin begäran om förhandsavgörande utgått från den förutsättningen att artikel 33.2 d i direktiv 2013/32, jämförd med artikel 2 q i samma direktiv, är tillämplig på en ny ansökan om internationellt skydd som lämnas in till en medlemsstat efter det att en tidigare ansökan, som lämnats in av samma sökande till en annan medlemsstat, har avslagits genom ett ”slutligt beslut”, i den mening som avses i artikel 2 e i direktivet. I sitt yttrande till EU-domstolen har den tyska regeringen angett att den delar denna uppfattning.

29 Europeiska kommissionen har i sitt yttrande till EU-domstolen däremot gjort gällande att en ny ansökan om internationellt skydd endast kan kvalificeras som en ”efterföljande ansökan”, i den mening som avses i artikel 2 q och artikel 33.2 d i direktiv 2013/32, om den lämnas in till den medlemsstat vars behöriga instanser, genom ett slutligt beslut, har avslagit en tidigare ansökan från samma sökande.

30 Tolkningsfrågan avser emellertid en ansökan om internationellt skydd som lämnats in till en medlemsstat efter det att en tidigare ansökan från samma sökande, vilken lämnats in till ett tredjeland som är part i avtalet mellan unionen, Island och Norge, har avslagits. EU-domstolen finner därför att det, för att den hänskjutande domstolen ska kunna ges ett användbart svar, endast är nödvändigt att fastställa huruvida en sådan ansökan utgör en ”efterföljande ansökan”, i den mening som avses i artikel 2 q och artikel 33.2 d i direktiv 2013/32.

31 Enligt domstolens fasta praxis innehåller artikel 33.2 i direktiv 2013/32 en uttömmande uppräkning av de fall i vilka medlemsstaterna får anse att en ansökan om internationellt skydd inte kan tas upp till prövning (dom av den 19 mars 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, punkt 29 och där angiven rättspraxis).

32 Enligt den hänskjutande domstolen skulle ett beslut att avvisa en sådan ansökan som den som är aktuell i det nationella målet enbart kunna motiveras med stöd av artikel 33.2 d i direktiv 2013/32.

33 I denna bestämmelse föreskrivs att medlemsstaterna får avvisa en ansökan om internationellt skydd om den utgör en efterföljande ansökan, där inga nya fakta eller uppgifter av relevans för prövningen av sökandens rätt att betraktas som en person som beviljats internationellt skydd enligt direktiv 2011/95 har framkommit eller lagts fram av sökanden.

34 Begreppet ”efterföljande ansökan” definieras i artikel 2 q i direktiv 2013/32 som en ytterligare ansökan om internationellt skydd som lämnas in efter det att ett slutligt beslut har fattats om en tidigare ansökan.

35 I denna definition används alltså begreppen ”ansökan om internationellt skydd” och ”slutligt beslut”, vilka även definieras i artikel 2 b respektive 2 e i direktivet.

36 Vad för det första gäller begreppet ”ansökan om internationellt skydd” eller ”ansökan” definieras detta i artikel 2 b i direktiv 2013/32 som en ansökan om skydd som ”lämnas in till en medlemsstat” av en tredjelandsmedborgare eller statslös person och där det finns skäl att anta att personen söker flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande, i den mening som avses i direktiv 2011/95.

37 Det framgår således av den tydliga ordalydelsen i denna bestämmelse att en ansökan som lämnas in till ett tredjeland inte kan förstås som en ”ansökan om internationellt skydd” eller en ”ansökan”, i den mening som avses i nämnda bestämmelse.

38 Vad för det andra gäller begreppet ”slutligt beslut” definieras det i artikel 2 e i direktiv 2013/32 som ett beslut om huruvida en tredjelandsmedborgare eller statslös person ska beviljas flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande enligt direktiv 2011/95 och som inte längre kan överklagas i enlighet med kapitel V i direktiv 2013/32.

39 Ett beslut som har fattats av ett tredjeland kan dock inte omfattas av denna definition. Direktiv 2011/95, som riktar sig till medlemsstaterna och inte berör tredjeländer, reglerar nämligen inte endast flyktingstatus i den mening som avses i internationell rätt, det vill säga i Genèvekonventionen, utan även status som alternativt skyddsbehövande, vilken, såsom framgår av skäl 6 i det direktivet, kompletterar reglerna om flyktingstatus.

40 Mot bakgrund av dessa omständigheter – och utan att det påverkar den separata frågan huruvida begreppet ”efterföljande ansökan” är tillämpligt på en ny ansökan om internationellt skydd som lämnas in till en medlemsstat efter det att en annan medlemsstat, genom ett slutligt beslut, har avslagit en tidigare ansökan – framgår det av artikel 2 b, 2 e och 2 q i direktiv 2013/32 att en ansökan om internationellt skydd som lämnas in till en medlemsstat inte kan kvalificeras som en ”efterföljande ansökan” om den lämnas in efter det att ett tredjeland har nekat sökanden flyktingstatus.

41 Den omständigheten att det från ett tredjeland finns ett tidigare beslut om avslag på en ansökan om flyktingstatus, såsom denna status regleras i Genèvekonventionen, innebär således inte att en ansökan om internationellt skydd, i den mening som avses i direktiv 2011/95, som sökanden har lämnat in till en medlemsstat efter detta tidigare beslut, kan kvalificeras som en ”efterföljande ansökan” i den mening som avses i artikel 2 q och artikel 33.2 d i direktiv 2013/32.

42 Någon annan slutsats går inte heller att dra av avtalet mellan unionen, Island och Norge.

43 Enligt artikel 1 i detta avtal genomförs visserligen Dublin III-förordningen inte endast av medlemsstaterna, utan även av Republiken Island och Konungariket Norge. I en sådan situation som den i det nationella målet, där den berörda personen har lämnat in en ansökan om flyktingstatus till ett av dessa båda tredjeländer, kan en medlemsstat till vilken den berörda personen har lämnat in en ny ansökan om internationellt skydd begära att Republiken Island eller Konungariket Norge återtar den berörda personen, under förutsättning att villkoren i artikel 18.1 c eller d i denna förordning är uppfyllda.

44 Av detta följer emellertid inte att den berörda medlemsstaten, när ett sådant återtagande inte är möjligt eller inte sker, har rätt att anse att den nya ansökan om internationellt skydd som samma person har lämnat in till någon av medlemsstatens egna instanser, utgör en ”efterföljande ansökan” i den mening som avses i artikel 33.2 d i direktiv 2013/32.

45 I avtalet mellan unionen, Island och Norge föreskrivs visserligen i allt väsentligt att Republiken Island och Konungariket Norge ska genomföra vissa bestämmelser i Dublin III-förordningen, och i dess artikel 1.4 anges att hänvisningar till ”medlemsstater” i de bestämmelser som omfattas av bilagan till detta avtal därför ska anses omfatta även dessa båda tredjeländer. Dock anges i denna bilaga inte någon bestämmelse i direktiv 2011/95 eller i direktiv 2013/32.

46 Även om det antas, såsom den hänskjutande domstolen har påpekat, att det norska asylsystemet föreskriver en skyddsnivå för asylsökande som motsvarar den som föreskrivs i direktiv 2011/95, föranleder detta inte någon annan bedömning.

47 Bortsett från att det av den entydiga lydelsen i de relevanta bestämmelserna i direktiv 2013/32 framgår att ett tredjeland, enligt det rådande rättsläget i unionsrätten, inte kan likställas med en medlemsstat vid tillämpningen av artikel 33.2 d i direktivet, kan ett sådant likställande inte vara beroende av en bedömning av den konkreta skyddsnivån för asylsökande i det berörda tredjelandet, eftersom rättssäkerheten annars skulle kunna påverkas.

48 Mot bakgrund av det ovanstående ska tolkningsfrågan besvaras enligt följande. Artikel 33.2 d i direktiv 2013/32, jämförd med artikel 2 q i samma direktiv, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken det är möjligt att avvisa en ansökan om internationellt skydd, i den mening som avses i artikel 2 b i direktivet, som lämnats in till denna medlemsstat av en tredjelandsmedborgare eller statslös person som fått avslag på en tidigare ansökan om att beviljas flyktingstatus i ett tredjeland som genomför Dublin III-förordningen i enlighet med avtalet mellan unionen, Island och Norge.

Rättegångskostnader

49 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Artikel 33.2 d i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd, jämförd med artikel 2 q i samma direktiv, ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken det är möjligt att avvisa en ansökan om internationellt skydd, i den mening som avses i artikel 2 b i direktivet, som lämnats in till denna medlemsstat av en tredjelandsmedborgare eller statslös person som fått avslag på en tidigare ansökan om att beviljas flyktingstatus i ett tredjeland som genomför Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat, i enlighet med avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Island och Konungariket Norge om kriterier och mekanismer för att fastställa vilken stat som ska ansvara för handläggningen av en asylansökan som görs i en medlemsstat eller i Island eller Norge.

Underskrifter